

Şehit Göksu Şafak
Şahin İlkokulu
"Çocuklarda Mahremiyet
Eğitimi"

Sati AKALAN
Psikolojik Dan/Aile Danışmanı

ANNE BABALAR İÇİN MAHREMİYET EĞİTİMİ

Değerli Veliler, Mahremiyet Eğitimi konulu bir veli bilgilendirme bülteni hazırladım. Biraz uzun bir bülten olduğunun farkındayım. Ancak "Mahremiyet Eğitimi" düşünüldüğü gibi sadece çocuklara bedenindeki özel bölgeleri ve bu bölgeleri korumayı öğretmek ile sınırlı değildir.

Mahremiyet Eğitimi;

Aile tarafından küçük yaştan itibaren verilmesi gereken sürekli bir eğitimidir. Okullar sadece bu verilen eğitimi destekleyebilir ama asla ailenin yerini tutamaz.

BİLMENİZİ İSTERİM Kİ;

Bebekliğinden itibaren düzenli ve sağlıklı mahremiyet eğitimi alan kişilerin okul, iş ve sosyal hayatta daha başarılı olduğu bilinmektedir.

Çünkü mahremiyet eğitimi kişiye;

- Sahip olduğu bedeni sevmesini,
- Hayır Diyebilme becerisini,
- Yardım İsteyebilme becerisini
- Kurallara göre hareket etmesini,
- Başkalarına ve kendisine saygı duyma becerisini kazandırır.

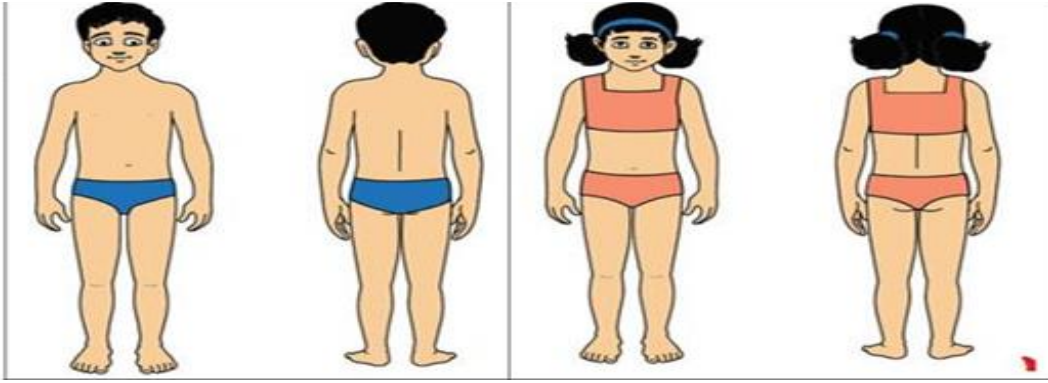
Peki bizler aileler olarak çocuklarımızı korumak ve bilinçlendirmek konusunda neler yapabiliriz.

Özel Alanı Tanımlama - "Dokunulması yasak olan yerlerim" Bilgisi:

Vücudun kişiye özel olan bölgeleri, bu bölgelerin gizlenmesi gerektiği çocuğa iki yaşından itibaren yavaş yavaş anlatılabilir. Bu alanın başkalarından gizlenmesi ve anne-baba ve doktorlar dışında bu bölgeye kimsenin dokunmaması gerektiği çocuğa öğretilmelidir.

Cinsel organlar çocuk sorduğunda anne-baba üzerinden değil, çocuğun kendi cinsel organları ya da kitaplar üzerinden öğretilmelidir.

Çocuklar **dört yaşından** itibaren vücutlarının belli bölgelerine dokunulmasından rahatsızlık duymaya başlamalıdır. Özellikle genital bölgelere dokunulması çocukta ani tepkiye neden olmalıdır. Bu bilincin kazandırılması için dört yaşından itibaren çocukların genital bölgelerine temas azaltılmalıdır. Eş, dost ve akrabalar tarafından çocuk, cinsel organlarına dokunularak, öperek, vurarak sevilmemelidir.

Çocuğun Başkalarının Önünde Kıyafetinin Değiştirilmemesi :

Çocuğu iç çamaşırına varıncaya kadar başkalarının önünde soyup giydirmek doğru değildir.

Tabi ki anne-babanın da çocuğun görmeyeceği bir alanda giyinip soyunması da çocuğun bütüncül bir mahremiyet duygusu geliştirmesi açısından önemlidir.

Çocuğu Banyo yaptırırken **dört-beş yaşından** sonra çocuğu iç çamaşırı ile yıkamak, iç çamaşırı çıkarırken ve temizlerken gözleri kısıyarak ya da başı hafif yana çevirerek o alana saygı gösterdiğimizi hissettirmek çocuklarda mahremiyet duygusunun gelişmesine katkı sağlayacaktır.

Yedi yaşından sonra banyoda çocukların kendi mahrem alanlarını kendi temizlemelerine fırsat tanımak da hem sorumluluk hem

mahremiyet duygusunun gelişimi açısından güzel olacaktır. Anne babanın da çocuklarını banyo yaptırırken ölçülü b kıyafetleri olması gerekmektedir.

Çocukların Cinsel Organını Sevgi Objesi Yapmama:

Küçük çocukları cinsel organlarına dokunarak, onları konu yaparak sevmek doğru değildir. Bu durum, onların özel alanlarının ihlalidir. Çocuk bu şekilde başkalarının özel alanlarının kullanılarak onlara şaka yapılabileceği inancını taşır.

Çocukları cinsel organlarını konu ederek sevmek, onları kendilerini kötü niyetli yabancılardan korumak konusunda etkisiz kılabilir. Çocuk, bir başkası özel alanına dokunmak istediğinde bunun iyi mi yoksa kötü mü olduğunun ayrımını yapamayabilir.

Çocuğun Anne Babayla Yatağının Ayrılması: 2 yaşla birlikte çocuk yavaş yavaş bağımsızlığını kazanır ve kendi başına yemek yemeye, yolda kendi başına yürümek istemeye başlar. Bu dönem gelişim olarak da çocuğun odasının ayrılabilceği bir zamandır. Genel olarak **4 yaşına** kadar bu sorun çözülmelidir. Çocuğun anne babasının özel ilişkisine şahit olması sakıncalıdır.

Odanıza İzin Alarak Girmesi Gerektiğini Öğretme; Çocuklara dört-beş yaştan itibaren anne-babanın odası kapalı ise odaya kapıyı çalarak ve izin alarak girmesi gerektiği öğretilmelidir. Çocuğun odasına girerken kapısının çalınması çocuğa iyi bir model oluşturacaktır.

Televizyondaki Sahneler; Örneğin bir televizyon sahnesinde arkadaşlarının özel alanına şaka amaçlı dokunan kişiye seslice kızılabilir. "İnsanların özel yerlerine dokunulması hoş bir davranış değildir" gibi cümlelerle tepki belli edilebilir. Çocuklar anne-

babaların kendilerine değil de başkalarına verdikleri tepkiler yoluyla daha kolay öğrenmektedirler.

"İzin verirsem dokunabilirsin" bilincinin oluşturulması için anne baba, çocuğunun vücudunu hoyratça kullanmaktan kaçınmalıdır. Ebeveynlerin çocuklarını öperken "Seni öpebilir miyim?" diye izin istemeleri bu bilincin oluşmasında etkilidir. Çocuğun güçsüz bedeninin, herkes tarafından izinsiz kullanılmasının çocukların kendi bedenlerini koruma refleksini kıracağı unutulmamalıdır.

"Bedenim bana aittir" bilinci Bebekliğinden itibaren kendisini rahatlıkla yetişkinlerin eline bırakan bebeğin ilerleyen yıllarda kendi bedeninin farkına varması ve çevresindeki yetişkinlerden ayrı bir birey olduğunu hissetmesi gerekir.

Bedeninin kendisine ait olduğu hissini kazanamayan ve bedeni üzerinde başkalarının bir şeyler yapabileceğini düşünen çocuk rahatlıkla taciz tuzağına düşebilmektedir.

Anne-babalar, çocukları **4 yaşına** gelmeye başladığı andan itibaren çocuklarına vücudunun kendisine ait olduğu bilincini vermelidir. Bu bilincin oluşturulmasında en temel faktör anne-babaların çocuklarının bedenleri ile yapacakları tasarruflarda **çocuklarının onayını alma** yönünde eğilim göstermektir. Örneğin, terlemiş bir çocuğun atleti izin alınmadan aniden çıkartılmamalı, altını ıslatmış bir çocuğun pantolonu kızgınlıkla ve öfkeyle değil, çocuktan izin alınarak çıkartılmalıdır. Çocuk zamanla kendisinden izin alınmadan bedenine yapılacak müdahaleleri hisseder ve rahatsız olur.

"Vücudum görünmemeli" hissi: Çocuklar çırılçıplak olarak ortada bırakılmamalıdır. Çocuk, hatırlayabildiği en küçük yaşlardan itibaren kendisini genital bölgeleri giyinik olarak hatırlamalıdır. Dört yaşından itibaren çocuklar çırılçıplak olarak ev içinde veya ev dışında bulunmamalı, giysilerini kendisinin giyip çıkartmasına izin verilmelidir. Kendisini başkalarının yanında çıplak olarak görmeye

alışkın olmayan bir çocuk, elbisesinin birileri tarafından çıkartılmasından ciddi rahatsızlık duyacaktır.

"Tuvalette benden başkası olmamalı" bilinci: Bazı anne babalar, çeşitli nedenlerle ya çocukları ile birlikte tuvalete girmekte veya tuvaletin kapısını aralık bırakmaktadır. Bu davranış çocuğun temel davranış refleksi kazanmasına engel olmaktadır. Her ne sebeple olursa olsun **dört yaşına gelen bir çocuk**, tuvaletin "**özel**" bir **mekan** olduğunu öğrenmeli, tuvalet ihtiyacını gideren birisinin başkaları tarafından görülmesinin uygun olmayacağını bilmelidir.

"Soyunma ve giyinmede yalnızlık" ilkesi Çocuğun dört yaşından itibaren genital bölgelerinin başkaları tarafından görülmesinden adım adım uzaklaşması gerekir. Çocukların elbiseleri herkesin içerisinde değiştirilmemelidir. Çocuklar mümkünse elbiselerini kendileri ve kimsenin görmediği bir ortamda değiştirmelidir. Eğer çocuk kendisi elbiselerini değiştiremiyorsa, anne ile ayrı bir odaya gidilerek elbiseler değiştirilmelidir.

"İzin verirsem kabul edilirsin" ilkesi: Anne için çocuk ne kadar büyürse büyüsün çocuktur. O yüzden anne, çocuğunun odasına girerken izin alınması gerektiğini düşünmez. Ancak, çocuk dört yaşına girdiğinden itibaren "izin verirsem kabul edilirsin" ilkesi hayata geçirilmelidir. Anne-baba, çocuğun odasına girerken izin istemeli, her şeye rağmen onun çıplak vücudu ile karşılaşıldığında özür dilenip kapı kapatılmalıdır. Bu davranış kalıbı hem çocuğun kişiliğine saygıyı, hem de çocuğun rahatsız olduğu bir durumda itiraz edebilme becerisi kazandırılması açısından önemlidir.

